

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 026913 21 Увп
Бања Лука, 13.10.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу судија Едине Чупељић, предсједника вијећа, Страхиње Ђурковића и Смиљане Мрше чланова вијећа, уз учешће Маје Савић, као записничара, у управном спору по тужби Град Б., заступан по Правобранилаштво, Сједиште замјеника Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 27.5.2020. године, тужене Управе, у предмету уписа у земљишну књигу, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 026913 20 У од 11.2.2021. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 13.10.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Управе ... Подручна јединица Б. број ... од 18.02.2019. године. Тим првостепеним рјешењем одбијен је захтјев тужиоца да се у његову корист упише право својине на земљишту означеном као кч.бр. 5/25 и 5/134, уписано у зк.ул.бр. 892 к.о. Б..

Одбијање тужбе образложено је разлозима да тужилац није приложио ваљан правни основ који би био довољан за укњижбу права својине на предметним непокретностима које су уписане на Државни секретаријат за народну одбрану Београд. Још се додаје да се Б.иХ. као заинтересовано лице у овом управном спору, правилно позвала на Споразум о питањима сукцесије који је потписан 29. јуна 2001. године у Бечу (Споразум о сукцесији), а који је одлуком Предсједништва БиХ од 28.11.2001. године ратификован, а која одлука је објављена у „Службеном гласнику БиХ“ - Међународни уговори број 10/1. Према Анексу А (члан 2 став 1 тог споразума) непокретна државна имовина бивше СФРЈ која се налазила на територији бивше СФРЈ припашће државама наслједницама на чијој територији се та имовина налази, па произлази да ће непокретна имовина бивше СФРЈ, која се налази на територији БиХ, припасти БиХ. Из наведених разлога правилно је одбијен захтјев тужиоца да се ова имовина књижи на његово име, јер тужилац није предочио правни основ за укњижбу права својине у његову корист.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија наведену пресуду због повреде Закона о управним споровима, Закона о општем управном поступку и повреде материјалног прописа. Истиче да је нижестепени суд занемарио чињеницу да је захтјев тужиоца заснован на члану 2 и 5 Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе

(„Сл. гласник РС“, број 70/06) у вези члана 324 и 326 Закона о стварним правима („Сл. гласник РС“, број 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15 и 107/19 – у даљем тексту: ЗСП), те да је уз захтјев приложен Уговор о уређењу и давању на коришћење неизграђеног градског грађевинског земљишта за изградњу Дома и Управне зграде ЈНА и о начину финансирања овог уређења закљученог 21.5.1970. године (Уговор) између Државног секретаријата за народну одбрану Београд, Стамбеног предузећа Бањалука, Фонда за обнову Бањалуке и Општине Бањалука и да је наведени уговор правни основ за стицање предметних непокретности, а да није од значаја питање ко је правни сљедник Државног секретаријата за народну одбрану Београд, при чему је нижестепени суд узео у обзир само чињеницу да тужилац није уписан са правом коришћења у земљишној књизи занемарујући члан 9 поменутог уговора. Сматра неоснованим закључак првостепеног органа да се право коришћења, располагања или управљања не може претворити у право својине ако није уписано у ЗСП, те да је ступањем на снагу ЗСП престала примјена Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе, јер таква права више не постоје. Напомиње да је тужилац у фактичком посједу предметног земљишта. Предлаже да се захтјев уважи и побијана пресуда укине.

Тужена у одговору на захтјев истиче да остаје код навода датих у образложењу оспореног акта.

Б. и Х., заинтересовано лице у овом управном спору, није доставила одговор на захтјев.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев по одредбама члана 39 Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), као и цјелокупне списе овог управног спора и предметне управне ствари овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је тужилац поднио захтјев за укњижбу права својине на непокретностима означеним као кч.бр. 5/25 и 5/134 уписане у зк.ул.бр. 892 к.о. Б.на име Државног секретаријата за народну одбрану Београд и уз захтјев приложио Уговор. Првостепеним рјешењем одбијен је захтјев тужиоца. Оспореним актом одбијена је жалба, а побијаном пресудом одбијена тужба и одржан на снази оспорени акт из разлога који су наведени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна.

Одредбом члана 42 Закона о земљишним књигама Републике Српске („Сл. гласник РС“, број 67/03, 46/04, 109/05 и 119/08, у даљем тексту: ЗЗК) прописано је да земљишнокњижни референт испитује да ли су поднесени потребни документи у прописаној форми, да ли су подаци идентични са стањем у земљишној књизи и да ли постоји одобрење из члана 41 став 1 овог закона, којом одредбом је прописано да је упис у земљишну књигу дозвољен само уз сагласност лица које је у вријеме подношења захтјева уписано у земљишну књигу као носилац права својине или неког другог стварног права које се преноси, мијења, ограничава или брише, док је чланом 41 став 3 тог закона одређено да наведено одобрење може бити замијењено судском одлуком или судским поравнањем.

Тужилац уз захтјев није приложио ниједну исправу која би представљала ваљан правни основ за укњижбу у наведеном земљишнокњижном улошку. Позивање тужиоца

на Уговор не може бити правни основ за упис права својине, јер тужилац није доказао да је правни сљедник уписаног носиоца права у земљишној књизи, нити има правни основ да би се удовољило његовом захтјеву за упис права својине. Чињеница да тужилац држи предметне непокретности само указује на то да их користи без правног основа (самовласно).

Правилно првостепени орган, а и тужена, закључују да одредбе Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе нису основ да се тужилац упише са правом својине на предметним непокретностима које се у земљишној књизи воде на Државном секретаријату за народну одбрану Београд. Прво из разлога што је ступањем на снагу ЗСП 04.01.2009. године престао да се примјењује Закон о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе, јер су право коришћења, располагања и управљања, која права су постојала у социјалистичком самоуправном друштву, претворена у право својине ступањем на снагу ЗСП тј. 04.01.2009. године и друго што предметне непокретности на основу Споразума о сукцесији, како је то правилно закључио нижестепени суд у побијаној пресуди, чине имовину која припада земљи наследници бивше СФРЈ, у овом случају то је Босна и Херцеговина, јер се та имовина налази на територији БиХ.

Из наведених разлога, неосновано је позивање подносиоца захтјева на члан 2 и 5 Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе и на члан 234 и 326 ЗСП, као и чињеницу фактичког држања предметних непокретности, јер то нису правни основи, у овом конкретном случају, да би се извршио упис тужиоца у земљишној књизи са правом својине на предметним непокретностима.

Како ни остали наводи захтјева нису од утицаја на рјешење ове управне ствари, то овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог њене незаконитости из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40 став 1 тог закона, одбија као неоснован.

Записничар
Маја Савић

Предсједник вијећа
Едина Чупељић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић